



REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Zadar

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

EKONOMSKA OPRAVDANOST RAZLIKA U CIJENI JAVNE VODOOPSKRBE
(OPSKRBA PITKOM VODOM)
NA PODRUČJU ZADARSKE ŽUPANIJE ZA 2012.

Zadar, srpanj 2013.

SADRŽAJ

stranica

I.	PREDMET REVIZIJE	2
II.	CILJEVI I PODRUČJA REVIZIJE	4
III.	METODE I POSTUPCI REVIZIJE	5
IV.	USLUGE JAVNE VODOOPSKRBE	6
V.	NALAZ	11
VI.	OCJENA EKONOMSKE OPRAVDANOSTI RAZLIKA U CIJENI JAVNE VODOOPSKRBE	22



REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Zadar

KLASA: 041-01/12-07/45
URBROJ: 613-15-13-33

Zadar, 12. srpnja 2013.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ POSEBNOJ REVIZIJI
EKONOMSKA OPRAVDANOST RAZLIKA U CIJENI JAVNE VODOOPSKRBE
(OPSKRBA PITKOM VODOM)
NA PODRUČJU ZADARSKE ŽUPANIJE ZA 2012.

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je posebna revizija ekonomske opravdanosti razlika u cijeni javne vodoopskrbe (opskrbe pitkom vodom) na području Zadarske županije za 2012.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni u razdoblju od 18. listopada 2012. do 12. srpnja 2013.

I. PREDMET REVIZIJE

Predmet revizije je ispitati ekonomsku opravdanost razlika u cijeni javne vodoopskrbe na području Zadarske županije (dalje u tekstu: Županija) za 2012. Na području Županije uslugu javne vodoopskrbe pruža devet trgovačkih društava: Vodovod d.o.o., Zadar, Komunalac d.o.o., Biograd n/M, Komunalno društvo Pag d.o.o., Pag, Otok Ugljan d.o.o., Preko, Vodovod i odvodnja d.o.o., Benkovac, Komunalno društvo Poveljana d.o.o., Poveljana, Komunalno društvo Dugi otok i Zverinac d.o.o., Sali, Komunalno d.o.o., Gračac i Sabuša d.o.o., Kukljica. Osnovne djelatnosti društava su skupljanje, pročišćavanje i distribucija vode, a osim društava Vodovod d.o.o., Zadar i Sabuša d.o.o., Kukljica, preostala društva obavljaju djelatnost odvodnje i komunalnih djelatnosti prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 49/11 i 144/12). Osnivači navedenih društava su jedinice lokalne samouprave. Skreće se pozornost da je u svibnju 2013. stupio na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o vodama (Narodne novine 56/13). Prema odredbama članaka 145. i 146. navedenog zakona, pravni status i predmet poslovanja isporučitelja vodnih usluga se mora uskladiti najkasnije do 31. prosinca 2013., a jedinice lokalne samouprave su dužne u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu zakona prenijeti komunalne vodne građevine u svom vlasništvu na javnog isporučitelja vodne usluge u obliku temeljnog uloga ili prijenosa bez naknade.

Županija se proteže na prostoru ukupne površine 7 276,23 km², od čega se na površinu kopna odnosi 3 646 km². Prema popisu stanovništva iz 2011. na području Županije živi 170 017 stanovnika, odnosno 46,6 stanovnika na km². Prostorni razmještaj stanovništva je neravnomjeran i ovisi o gospodarskom razvoju. Preko 40,0% stanovništva Županije živi u Zadru, a taj se udjel i dalje povećava i utječe na naseljenost zaleđa i otoka zadarske regije. Županija je teritorijalno organizirana u 34 jedinice lokalne samouprave (šest gradova i 28 općina), a izgrađenu vodovodnu mrežu imaju 32 jedinice. Na području Županije koncem 2012. u djelatnosti vodoopskrbe je bilo 492 zaposlenika.

Područje Županije najvećim je dijelom siromašno vodom, naročito u priobalnom dijelu gdje su koncentrirana najveća naselja i najveća je potrošnja vode. Vodoopskrba se ostvaruje dijelom iz Regionalnog vodovodnog sustava s rijeke Zrmanje i iz lokalnih izvora. Regionalni vodovod je magistralnim vodom povezan s vodoopskrbnim sustavom Šibensko – kninske županije iz kojeg se vodom opskrbljuje područje općine Stankovci. Vodovodna mreža je produžena na otoke Ugljan, Pašman i Vrgada, dok je otok Pag spojen s vodoopskrbnim sustavom područja Ličko – senjske županije (opskrbljuje naselja Novalja, Kolan i dio Paga). Vodoopskrba ostalih naseljenih otoka provodi se dovođenjem vode s kopna, brodovima vodonoscima, autocisternama, skupljanjem kiše u cisterne, a u manjem opsegu opskrbom iz vlastitih izvora. Raspoloživa izvorišta nisu ravnomjerno raspoređena u odnosu na područja potrošnje, a i veliki su gubici u mreži. Gubici se u pojedinim sustavima kreću između 30,0% do 80,0% (prosječno na razini Županije oko 60,0%). U pojedinim sustavima (otoci zadarskog arhipelaga, otok Pag, zaleđe grada Biograda n/M) potrebe za vodom u ljetnim mjesecima nadmašuju raspoložive zalihe, odnosno postavlja se pitanje sigurnosti opskrbe. Priklučenost na sustave odvodnje zaostaje za stupnjem razvoja vodoopskrbe, što može ugroziti kvalitetu vode za piće. U 2012. su isporučitelji vodnih usluga ostvarili prihode u iznosu 78.653.129,00 kn za 12 694 932 m³ vode isporučenih iz javnih vodoopskrbnih sustava.

U nastavku se daju podaci o ostvarenim prihodima od javne vodoopskrbe društava na području Županije za razdoblje od 2010. do 2012.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi od javne vodoopskrbe na području Županije
od 2010. do 2012.

u kn

Redni broj	Naziv društva	Ostvareni prihodi od prodaje vode		
		2010.	2011.	2012.
1	2	3	4	5
1.	Vodovod d.o.o., Zadar	41.869.463,00	46.632.550,00	48.488.997,00
2.	Komunalac d.o.o., Biograd n/M	9.463.866,00	10.136.432,00	10.953.612,00
3.	Vodovod i odvodnja d.o.o., Benkovac	5.398.049,00	5.751.972,00	6.892.608,00
4.	Komunalno društvo Pag d.o.o., Pag	4.388.114,00	5.631.731,00	5.629.602,00
5.	Otok Ugljan d.o.o., Preko	2.727.709,00	3.022.989,00	2.881.929,00
6.	Komunalno d.o.o., Gračac	922.501,00	1.054.810,00	996.882,00
7.	Komunalno društvo Poveljana d.o.o., Poveljana	780.484,00	825.070,00	1.015.473,00
8.	Komunalno društvo Dugi otok i Zverinac d.o.o., Sali	675.197,00	902.417,00	968.834,00
9.	Sabuša d.o.o., Kukljica	624.446,00	649.663,00	825.192,00
Ukupno		66.849.829,00	74.607.634,00	78.653.129,00

U prihodima društva Vodovod d.o.o., Zadar su sadržani i prihodi od prodane vode društvima Komunalac d.o.o., Biograd n/M, Vodovod i odvodnja d.o.o., Benkovac, Otok Ugljan d.o.o., Preko, Komunalno društvo Dugi otok i Zverinac d.o.o., Sali i Sabuša d.o.o., Kukljica koju navedena društva isporučuju svojim potrošačima (2010. ti prihodi iznose 2.410.113,00 kn, 2011. iznose 3.799.214,00 kn, a 2012. iznose 4.018.478,00 kn). U prihodima društva Komunalno društvo Pag d.o.o., Pag za 2012. su iskazani prihodi od prodane vode društvu Komunalno društvo Kolan d.o.o., Kolan (u iznosu 743.130,00 kn) koju ono dalje isporučuje svojim korisnicima.

Prema odredbama Zakona o vodama (Narodne novine 153/09, 63/11, 130/11 i 56/13) javna vodoopskrba je djelatnost zahvaćanja podzemnih i površinskih voda namijenjenih ljudskoj potrošnji i njihova kondicioniranja te isporuka do krajnjega korisnika ili drugog isporučitelja vodne usluge, ako se ti poslovi obavljaju putem građevina javne vodoopskrbe te upravljanje tim građevinama.

Strategija upravljanja vodama Republike Hrvatske koja je donesena u srpnju 2008. usklađena je s direktivama Europske unije, te čini osnovu za pripremu pregovaračkih dokumenata za pristupne pregovore i korištenje sredstava iz pretprijetnih fondova Europske unije. Strateške odrednice u području vodoopskrbe jesu: povećanje stupnja opskrbljenosti stanovništva, unapređenje upravljanja javnim vodoopskrbnim sustavima (određivanje distribucijskih područja, povezivanje vodoopskrbnih sustava - regionalni sustavi), ekonomska cijena vode, smanjenje gubitaka vode iz javnih vodoopskrbnih sustava, zadovoljenje potreba za vodom, te povećanje sigurnosti zahvata vode za javnu vodoopskrbu. Prema Strategiji upravljanja vodama Republike Hrvatske, u zaštiti ljudskoga zdravlja u okviru upravljanja vodama, prioritetno se polazi od priključenosti stanovništva na javni vodoopskrbni sustav i sustav javne odvodnje.

Strateški cilj razvoja javne vodoopskrbe je povećanje stupnja opskrbljenosti stanovništva vodom iz javnih vodoopskrbnih sustava sa sadašnjih 80,0% na 85,0% do 90,0% do 2023., što je primjereno europskim standardima. Istaknut je problem nedovoljne priključenosti stanovništva na sustav javne odvodnje. Prema navedenoj Strategiji, nužna su značajna ulaganja u razvitak javne odvodnje (građenje, sanacija i rekonstrukcija sustava javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda) kako bi se razina priključenosti na sustav povećala s današnjih 43,0% na oko 60,0% i dostigli europski zahtjevi priključenosti stanovništva na sustave javne odvodnje. U Županiji je 76,0% stanovništva priključeno na javni vodoopskrbni sustav, a oko 36,0% na sustav javne odvodnje.

Ciljevi razvoja vodoopskrbnog sustava, utvrđeni Razvojnomoj strategijom Zadarske županije za razdoblje od 2011. do 2013., su nastavak izgradnje postojećih vodoopskrbnih sustava te izrada projektne dokumentacije novih perspektivnih zahvata (područje gradova Benkovac i Obrovac), kako bi se sve vode potencijalnih izvorišta mogle učinkovito prihvatiti, transportirati i distribuirati u svim smjerovima i do svih potrošača.

Osnovni razvojni problemi u području vodoopskrbe i odvodnje su: nedovoljna pokrivenost Županije vodoopskrbnim sustavom, nedovoljno povezana distribucijska područja vodoopskrbe, te nedovoljan i neodgovarajući sustav odvodnje. Utvrđene razvojne potrebe su dovršenje vodoopskrbnog sustava kako bi se osigurala vodoopskrba za preostalih 24,0% stanovnika, zaštita područja oko vodozahvata radi očuvanja kvalitetne prirodne vode i jeftinijih postupaka obrade, te izgradnja jedinstvenog sustava odvodnje na razini Županije.

Zakonodavni okvir kojim je regulirano obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe i utvrđivanje cijena vodnih usluga (javne vodoopskrbe) čine Zakon o vodama, Zakon o financiranju vodnog gospodarstva (Narodne novine 153/09, 90/11 i 56/13) i drugi podzakonski akti. U srpnju 2010. je osnovano neovisno tijelo, Vijeće za vodne usluge koje treba osigurati zakonitost u području određivanja cijene vodnih usluga. Uloga mu je kontrola cijene vodne usluge, odnosno podcijenjenih ili precijenjenih tarifnih politika cijene vode. U 2010. je donesena Uredba o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva (Narodne novine 112/10) i Uredba o mjerilima ekonomičnog poslovanja isporučitelja vodnih usluga (Narodne novine 112/10), s kojima su se isporučitelji vodnih usluga trebali uskladiti do konca ožujka 2011.

II. CILJEVI I PODRUČJA REVIZIJE

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi pravilnost načina utvrđivanja cijene usluge opskrbe pitkom vodom,
- provjeriti usklađenost načina utvrđivanja cijena sa zakonima i drugim propisima,
- analizirati elemente (strukturu) za izračun cijena opskrbe pitkom vodom,
- ispitati kretanje i utvrditi razloge promjene cijena u posljednje tri godine,
- provjeriti i ocijeniti ekonomsku opravdanost razlike u cijeni javne vodoopskrbe prema pojedinim isporučiteljima.

Područje revizije je određeno na temelju uočenih razlika u cijeni javne vodoopskrbe između pojedinih isporučitelja, napisa u medijima i velikog interesa javnosti (korisnika usluga) za uspostavljanje ekonomičnog sustava vodoopskrbe.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo isporučitelja javne vodoopskrbe, sustav unutarnjih kontrola, analiza strukture cijene javne vodoopskrbe (fiksni i varijabilni dio, naknade), način utvrđivanja osnovne cijene javne vodoopskrbe, usklađenost sa zakonima i propisima i kretanje cijena u posljednje tri godine, prihodi i potraživanja, te rashodi i obveze.

III. METODE I POSTUPCI REVIZIJE

U reviziji su korištene različite metode i postupci kako bi se odgovorilo na revizijska pitanja.

U postupku revizije korištene su sljedeće metode prikupljanja dokaza:

- proučeni su i analizirani propisi i drugi akti, te dokumentacija i informacije o poslovanju društava, stručni članci, strategije i drugi propisi,
- provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima,
- ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata,
- za izračun i analizu značajnih omjera primijenjeni su odgovarajući analitički postupci (analiza strukture cijena, način utvrđivanja osnovne cijene vode i kretanje cijena u posljednje tri godine),
- obavljani su razgovori s direktorima i voditeljima računovodstva, te su pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima.

Procijenjeni su sljedeći rizici koji bi mogli utjecati na ekonomsku opravdanost razlika u cijeni javne vodoopskrbe na području Županije:

Manja visina procijenjenog rizika:

- a) računi nisu ispostavljeni svim korisnicima,
- b) prihodi i rashodi nisu iskazani za razdoblje za koje se odnose,
- c) obavljali su se radovi, nabavljala roba ili usluge koje nisu bile potrebne ili nisu u djelokrugu navedenih društava.

Veća visina procijenjenog rizika:

- a) funkcioniranje sustava unutarnjih financijskih kontrola,
- b) gubici vode od isporučitelja do krajnjih potrošača,
- c) utvrđivanje cijena javne vodoopskrbe,
- d) iznos planiranih godišnjih troškova ili godišnjih isporučenih količina usluge koji se koriste kod izračuna najniže osnovne cijene vodnih usluga su previsoki ili preniski.

IV. USLUGE JAVNE VODOOPSKRBE

Društvo Vodovod d.o.o., Zadar usluge javne vodoopskrbe pruža na području gradova Zadar, Nin i Obrovac te općina Bibinje, Galovac, Jasenice, Kali, Novigrad, Poličnik, Posedarje, Privlaka, Ražanac, Sukošan, Starigrad, Škabrnja, Vrsi i Zemunik Donji. Isporučuje vodu komunalnim društvima na području gradova Benkovac i Biograd n/M, te općina Kukljica, Preko i Sali. Društvo Komunalac d.o.o., Biograd n/M usluge javne vodoopskrbe pruža na području grada Biograda n/M i općina Sveti Filip i Jakov, Pašman, Tkon i Pakoštane, društvo Vodovod i odvodnja d.o.o., Benkovac na području grada Benkovca i općine Polača, a Komunalno društvo Pag d.o.o., Pag na području grada Paga i općine Kolan. Društvo Otok Ugljan d.o.o., Preko usluge javne vodoopskrbe pruža na području općine Preko, Komunalno d.o.o., Gračac na području općine Gračac, Komunalno društvo Poveljana d.o.o., Poveljana na području općine Poveljana, Komunalno društvo Dugi otok i Zverinac d.o.o., Sali na području općine Sali, a društvo Sabuša d.o.o., Kukljica na području općine Kukljica.

Područje općine Stankovci vodom opskrbljuje društvo Vodovod i odvodnja d.o.o., Šibenik iz Šibensko - kninske županije. Na području općina Vir i Lišane Ostrovičke vodovodna mreža je djelomično izgrađena ali još nije izgrađena mjesna vodovodna mreža pa se domaćinstva i gospodarstvo vodom opskrbljuju iz vlastitih cisterni, odnosno kupuju iz autocisterni.

Stanovnici koji nemaju vodovodni priključak nalaze se uglavnom u udaljenijim, manje naseljenijim naseljima i na otocima. Isporučka vode se obavlja autocisternama, brodovima vodonoscima i preko hidranata.

Cijene javne vodoopskrbe

Sredstva za obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe osiguravaju se iz cijene javne vodoopskrbe. Obveznik plaćanja je vlasnik ili drugi zakoniti posjednik nekretnine u kojoj se usluga koristi (korisnik). Visinu cijene javne vodoopskrbe odlukom određuje isporučitelj, uz prethodnu suglasnost jedinice lokalne samouprave. Do konca ožujka 2011. primjenjivale su se odluke o cijenama koje su isporučitelji usluga vodoopskrbe donijeli na temelju odredbi Zakona o komunalnom gospodarstvu. Isporučitelji usluga vodoopskrbe su bili dužni do travnja 2011. uskladiti odluke o cijenama javne vodoopskrbe s odredbama Zakona o vodama i Uredbe o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva. Svi isporučitelji usluga vodoopskrbe, osim društva Komunalac d.o.o., Biograd n/M, i Komunalnog društva Dugi otok i Zverinac d.o.o., Sali, su donijeli nove odluke o cijeni javne vodoopskrbe usklađene sa zakonima i drugim propisima. Odluke su dostavljene Vijeću za vodne usluge i objavljene su na mrežnim stranicama društava ili jedinica lokalne samouprave, odnosno na oglasnim pločama društava.

Odredbama Uredbe o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva uređuje se utvrđivanje najniže osnovne cijene javne vodoopskrbe koja mora osigurati povrat troškova zahvaćanja vode, pogona i održavanja komunalnih vodnih građevina, te isporuku vodnih usluga. Cijena javne vodoopskrbe ne može pokrivati troškove neekonomičnog poslovanja isporučitelja vodnih usluga. Cijena se sastoji od fiksnog i varijabilnog dijela.

Fiksni dio najniže osnovne cijene vodnih usluga služi pokriću troškova koji ne ovise o količini isporučenih vodnih usluga, a nastaju kao posljedica priključenja nekretnine na komunalne vodne građevine (očitanje vodomjera, obrada podataka, dostava računa, servisiranje vodomjera, tekuće i investicijsko održavanje). Obračunava se mjesečno. Varijabilni dio najniže osnovne cijene ovisi o količini isporučenih vodnih usluga.

Na području koje vodom opskrbljuje društvo Vodovod d.o.o., Zadar do rujna 2011. na snazi je bila odluka o cijeni vodne usluge iz 2005., prema kojoj je cijena vode za domaćinstva iznosila 4,46 kn/m³, a za gospodarstvo 6,63 kn/m³. U rujnu 2011. je donesena odluka o cijeni javne vodoopskrbe usklađena s propisima. Od travnja 2012. fiksni dio cijene za domaćinstva iznosi 13,38 kn, a za gospodarstvo 19,89 kn mjesečno po korisniku. Varijabilni dio je istovjetan cijenama koje su važile do rujna 2011. i za domaćinstva iznosi 4,46 kn/m³, a za gospodarstvo 6,63 kn/m³. Pri obračunu utroška vode varijabilni dio osnovne cijene vodne usluge obračunava se na način da se isporučena količina vode, na teret isporučitelja, umanjuje za do 3 m³ mjesečno po svakom priključku. Društvo prodaje vodu društvima Komunalac d.o.o., Biograd n/M i Vodovod i odvodnja d.o.o., Benkovac kao drugim isporučiteljima. Društvima Komunalno društvo Dugi otok i Zverinac d.o.o., Sali, Otok Ugljan d.o.o., Preko i Sabuša d.o.o., Kukljica se voda, koju oni dalje isporučuju korisnicima, prodaje po cijenama za domaćinstva uz umanjenje za dio manipulativnih troškova. Ugovori o isporukama vode zaključeni su u razdoblju od 2004. do 2010., a cijene su utvrđene u rasponu od 1,20 kn/m³ do 4,46 kn/m³. Društvo vodom opskrbljuje i otočna domaćinstva koja administrativno pripadaju gradu Zadru. Postupak i način provedbe opskrbe uređen je Pravilnikom o postupku i načinu provedbe opskrbe otočnih kućanstava pitkom vodom brodom vodonoscem ili cestovnim vozilom (Narodne novine 35/11). Cijena isporuke jednaka je prosječnoj cijeni isporučene vode u matičnoj obalno-otočnoj županiji koju za svaku kalendarsku godinu određuju Hrvatske vode. Troškovi koji nastaju radi isporuke podmiruju se iz sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske, a odnose se na razliku u cijeni koja predstavlja razliku između stvarne cijene i prosječne cijene isporučene vode u matičnoj županiji.

Na području koje opskrbljuje društvo Vodovod i odvodnja d.o.o., Benkovac do prosinca 2011. na snazi je bila odluka o cijeni vode iz 2008. prema kojoj je cijena vode za domaćinstva iznosila 7,50 kn/m³, a za gospodarstvo 11,91 kn/m³. Posebno je utvrđena cijena vode za polijevanje sportskih terena u iznosu 2,12 kn/m³. U prosincu 2011. donesena je nova odluka kojom je fiksni dio cijene vodne usluge za domaćinstva i socijalno ugrožene građane te gospodarstvo utvrđen u iznosu 20,00 kn mjesečno po korisniku, a varijabilni dio cijene za domaćinstva iznosi 8,50 kn/m³, za socijalno ugrožene građane 5,10 kn/m³, odnosno za gospodarstvo 12,91 kn/m³. Izmjenama cijena iz studenoga 2012. fiksni dio cijene vodne usluge je za sve korisnike utvrđen u iznosu 22,36 kn mjesečno, dok varijabilni dio cijene nije mijenjan.

Na području koje opskrbljuje društvo Komunalno društvo Pag d.o.o., Pag cijene su, do travnja 2011., bile utvrđene za zimski i ljetni period. Osnovna cijena vode za domaćinstva je u zimskom periodu iznosila 4,00 kn/m³, a u ljetnom 6,88 kn/m³, dok je za gospodarstvo u zimskom periodu bila određena u iznosu 7,00 kn/m³, a u ljetnom u iznosu 7,87 kn/m³. Od travnja 2011. fiksni dio cijene za domaćinstva i socijalno ugrožene građane iznosi 18,00 kn mjesečno, a varijabilni za domaćinstva 7,20 kn/m³, odnosno za socijalno ugrožene građane 4,32 kn/m³. Za gospodarstvo fiksni dio cijene iznosi 30,00 kn mjesečno, a varijabilni 10,50 kn/m³.

Na području koje opskrbljuje društvo Otok Ugljan d.o.o., Preko do travnja 2011. na snazi je bila odluka o cijeni vode iz 2009. prema kojoj je cijena vode za domaćinstva iznosila 10,57 kn/m³, a za gospodarstvo 15,85 kn/m³. Novom odlukom fiksni dio cijene za domaćinstva iznosi 37,00 kn mjesečno, a varijabilni 8,70 kn/m³. Za gospodarstvo fiksni dio cijene iznosi 60,00 kn mjesečno, a varijabilni 15,00 kn/m³.

Na području koje opskrbljuje društvo Komunalno d.o.o., Gračac do konca ožujka 2011. na snazi je bila odluka o cijeni vode iz 2007. prema kojoj je cijena vode za domaćinstva iznosila 4,80 kn/m³, a za gospodarstvo 7,00 kn/m³. Od travnja 2011. fiksni dio cijene za domaćinstva iznosi 14,00 kn mjesečno, a varijabilni 4,80 kn/m³. Za gospodarstvo fiksni dio cijene iznosi 18,00 kn mjesečno, a varijabilni dio 6,99 kn/m³. U ožujku 2012. donesena je nova odluka o cijenama kojom su cijene povećane za 12,0% tako da je fiksni dio cijene za domaćinstva utvrđen u iznosu 15,65 kn mjesečno, varijabilni u iznosu 5,36 kn/m³, dok je za gospodarstvo fiksni dio utvrđen u iznosu 20,13 kn mjesečno, a varijabilni u iznosu 7,82 kn/m³.

Na području koje opskrbljuje Komunalno društvo d.o.o., Povljana cijene su, do travnja 2012., bile utvrđene za zimski i ljetni period. Osnovna cijena vode za domaćinstva je u zimskom periodu iznosila 4,45 kn/m³, a u ljetnom 8,88 kn/m³, dok je za gospodarstvo u zimskom periodu bila određena u iznosu 4,95 kn/m³, a u ljetnom u iznosu 12,52 kn/m³. Od travnja 2012. fiksni dio cijene za domaćinstva iznosi 26,06 kn mjesečno, a varijabilni 4,14 kn/m³. Za gospodarstvo fiksni dio cijene iznosi 39,09 kn mjesečno, a varijabilni dio 6,21 kn/m³.

Na području koje opskrbljuje društvo Sabuša d.o.o., Kukljica do siječnja 2012. na snazi je bila odluka o cijeni vode iz 2010. prema kojoj je cijena vode za domaćinstvo iznosila 9,19 kn/m³, a za gospodarstvo 13,25 kn/m³. Početkom 2012. fiksni dio cijene za domaćinstva iznosi 17,00 kn mjesečno, a varijabilni 9,19 kn/m³. Za gospodarstvo fiksni dio cijene iznosi 22,00 kn mjesečno, a varijabilni dio 13,25 kn/m³.

Sva društva, osim društava Komunalac d.o.o., Biograd i Komunalno d.o.o., Gračac, obračunavaju i naplaćuju naknadu za razvoj vodoopskrbe na temelju donesenih odluka jedinica lokalne samouprave. Pojedine jedinice su propisale naknade za domaćinstva, odnosno za gospodarstvo. Visina je utvrđena od 0,27 kn/m³ do 2,25 kn/m³. Navedena sredstva prihod su društava, a namijenjena su za gradnju komunalnih vodnih građevina.

Isporučitelji usluga vodoopskrbe na području Županije na računima za vodu obračunavaju i naplaćuju naknadu za zaštitu voda na temelju odredbi Uredbe o visini naknade za zaštitu voda (Narodne novine 82/10 i 83/12), te naknadu za korištenje voda na temelju odredbi Uredbe o visini naknade za korištenje voda (Narodne novine 82/10 i 83/12). Navedene naknade prihod su Hrvatskih voda. Društva na ime obračuna i naplate ovih naknada ostvaruju prihod (5,0% od ukupno naplaćenog iznosa).

Društvo Vodovod d.o.o., Zadar obavlja obračun i naplatu usluge javne odvodnje, usluge pročišćavanja otpadnih voda i naknade za razvoj odvodnje u ime i za račun isporučitelja koji pruža uslugu javne odvodnje. Na ime obračuna i naplate ostvaruje prihod (3,0% od ukupno naplaćenog iznosa). S obzirom da većina društava uz javnu vodoopskrbu obavlja i druge komunalne djelatnosti korisnicima se mjesečno na istom računu obračunavaju sve komunalne usluge.

Isporuka vode stanovništvu na otocima

Dio stanovnika na otocima zadarskog arhipelaga nema vodovodnu mrežu. Vodom se opskrbljuju iz lokalnih cisterni, brodom vodonoscem i autocisternom. U skladu s odredbama Zakona o otocima (Narodne novine 34/99, 32/02 i 33/06) imaju pravo na vodu po subvencioniranoj cijeni. Način provedbe uređen je Pravilnikom o postupku i načinu provedbe opskrbe otočnih kućanstava pitkom vodom brodom vodonoscem ili cestovnim vozilom.

Cijena isporuke pitke vode koju plaćaju kućanstva čiji nositelji imaju prebivalište na otocima, a opskrbljuju se vodom brodom vodonoscem ili cestovnim vozilom i to za količinu do 20 m³ mjesečno, odnosno 150 m³ godišnje po kućanstvu, jednaka je prosječnoj cijeni isporučene vode u matičnoj obalno-otočnoj županiji koju određuju Hrvatske vode. Troškovi koji nastaju radi isporuke podmiruju se iz sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske, a odnose se na razliku u cijeni koja predstavlja razliku između stvarne cijene i prosječne cijene u matičnoj županiji. Stvarna cijena se sastoji od cijene prijevoza (bez PDV-a), osnovne cijene koju određuje isporučitelj (bez PDV-a), te pripadajućih naknada za korištenje i zaštitu voda. Prosječna cijena isporuke vode za Županiju u 2012. iznosi 14,68 kn/m³.

Jedinice lokalne samouprave su dale društvima suglasnost na cijene javne vodoopskrbe. Za domaćinstva kojima vodu isporučuje društvo Vodovod d.o.o., Zadar, stvarna cijena javne vodoopskrbe iznosi 72,53 kn/m³, za domaćinstva koja vodom opskrbljuje društvo Komunalno društvo Dugi otok i Zverinac d.o.o., Sali 81,68 kn/m³, a za domaćinstva koja opskrbljuje društvo Otok Ugljan d.o.o., Preko iznosi 46,40 kn/m³. Društva su, nakon provedenog postupka javne nabave, zaključila ugovore o izvršenju usluge prijevoza vode vodonoscem po cijeni 67,00 kn/m³. Kućanstva koja zbog terenskih uvjeta ne mogu dobiti vodu cijevima iz vodonosca ili hidranta vodu dobivaju autocisternom. Domicilno stanovništvo ima pravo na povlaštenu cijenu vode isporučenu vodonoscem i autocisternom. Cijena prijevoza vode autocisternom za kućanstva iznosi 37,00 kn/m³ na području koje vodom opskrbljuje društvo Otok Ugljan d.o.o., Preko, a 62,00 kn/m³ na području koje vodom opskrbljuje društvo Komunalno društvo Dugi otok i Zverinac d.o.o., Sali.

Društva korisnicima na otocima obračunavaju isporučene količine pitke vode po cijeni 14,68 kn/m³, a zahtjeve za naknadu razlike u cijeni (subvencije), ovjerene od jedinica lokalne samouprave, dostavljaju na plaćanje Ministarstvu regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Uprava za regionalni razvoj, Sektor za otoke. Društvima su za 2012., na temelju ugovora i dodataka ugovorima o sufinanciranju obavljanja usluge isporuke pitke vode zaključenim s navedenim ministarstvom, odobrena sredstva u iznosu do 5.500.000,00 kn, a ukupno im je doznačeno 5.018.395,00 kn.

Kvaliteta vode

Pokazatelji kvalitete vode i njezine zdravstvene ispravnosti su određeni odredbama Pravilnika o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće (Narodne novine 47/08). Zdravstvenu ispravnost vode provjeravaju Zavod za javno zdravstvo Zadar i društvo Vodovod d.o.o., Zadar u internom laboratoriju.

Komunalno društvo Pag d.o.o., Pag i Vodovod d.o.o., Zadar su, u cilju uspostave kontrole nad cjelokupnim procesom vodoopskrbe od izvorišta do potrošača, uveli sustav upravljanja sigurnosti vode za piće prema zahtjevima norme ISO 22000. U sustav su integrirana načela HACCP (Hazard Analysis Critical Control Point) sustava.

V. NALAZ

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, te sustav unutarnjih kontrola isporučitelja usluga javne vodoopskrbe, analiza strukture cijene vode (fiksni i varijabilni dio, naknade), način utvrđivanja osnovne cijene vode i kretanje cijena u posljednje tri godine, prihodi i potraživanja, rashodi i obveze, te usklađenost načina utvrđivanja cijena sa zakonima i drugim propisima.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnost i propusti koji se odnose na objedinjavanje isporučitelja javne vodoopskrbe, informiranje korisnika, cijene javne vodoopskrbe, gubitke vode, te prihode i rashode djelatnosti javne vodoopskrbe.

1. Objedinjavanje isporučitelja javne vodoopskrbe

1.1. Prema Strategiji upravljanja vodama Republike Hrvatske, nakon što se uspostave uslužna područja, planirano je objedinjavanje isporučitelja javne vodoopskrbe. Objedinjavanjem bi se ujednačila cijena vode na području Županije. Uz pretpostavku da na razini Županije uslugu pruža jedan isporučitelj sa sadašnjim rashodima isporučitelja, prosječna bi cijena vode prema cjenicima koji su primjenjivani za 2012. iznosila 10,14 kn/m³. Navedena cijena pokriva ukupne rashode šest isporučitelja vodnih usluga. S objedinjavanjem vodno komunalnog sektora, cijene javne vodoopskrbe na području tri isporučitelja (Vodovod i odvodnja d.o.o., Benkovac, Otok Ugljan d.o.o., Preko i Komunalno društvo Poveljana d.o.o., Poveljana) bi bile niže, te s obzirom da bi se racionalizirali rashodi, za očekivati je još i niže cijene vode za krajnje korisnike.

Predlaže se poduzeti mjere za objedinjavanje sustava javne vodoopskrbe na području Županije kako je predviđeno Strategijom upravljanja vodama Republike Hrvatske.

1.2. *Društvo Komunalno društvo Pag d.o.o., Pag u svom očitovanju navodi da, zbog značajki vodoopskrbnog sustava, društvo i dalje treba isporučivati vodne usluge na području grada Paga i općina Kolan i Poveljana. Društvo Sabuša d.o.o., Kukljica navodi da mjere za objedinjavanje sustava javne vodoopskrbe nisu poduzete. Društva Vodovod d.o.o., Zadar, Komunalac d.o.o., Biograd n/M, Vodovod i odvodnja d.o.o., Benkovac, Otok Ugljan d.o.o., Preko, Komunalno d.o.o., Gračac, Komunalno društvo Poveljana d.o.o., Poveljana i Komunalno društvo Dugi otok i Zverinac d.o.o., Sali se nisu očitovale.*

2. Informiranje korisnika

2.1. Javnost mora biti upoznata s bitnim informacijama o pružanju vodnih usluga. Isporučitelji vodnih usluga su dužni, prema odredbi članka 215. Zakona o vodama, donijeti opće i tehničke uvjete isporuke vodnih usluga. Opći i tehnički uvjeti sadržavaju odredbe o postupku izdavanja suglasnosti i osiguranju uvjeta za priključenje na komunalne vodne građevine, tehničko-tehnološkim uvjetima priključenja (posebni uvjeti priključenja), kvaliteti opskrbe vodnim uslugama, pravima i obvezama isporučitelja vodnih usluga i korisnika vodnih usluga, uvjetima mjerenja, obračuna i naplate vodnih usluga, uvjetima za primjenu postupka ograničenja ili obustave isporuke vodnih usluga, postupanju u slučaju neovlaštenog korištenja vodnih usluga i tehničko-tehnološkim uvjetima za ugradnju vodomjera.

Društva Komunalac d.o.o., Biograd n/M, Komunalno d.o.o., Gračac, Komunalno društvo Dugi otok i Zverinac d.o.o., Sali i Sabuša d.o.o., Kukljica nisu donijela odluku o općim i tehničkim uvjetima isporuke vodnih usluga. Prema odredbama članaka 206. i 215. Zakona o vodama, isporučitelji vodnih usluga su dužni objaviti odluku o cijeni vodnih usluga i opće tehničke uvjete isporuke vodnih usluga na Internetu ili na drugi prikladan način te ih učiniti dostupnim javnosti za cjelokupno vrijeme njihova važenja. Društva Komunalac d.o.o., Biograd n/M, Komunalno društvo Poveljana d.o.o., Poveljana, Otok Ugljan d.o.o., Preko, Komunalno društvo Dugi otok i Zverinac d.o.o., Sali i Sabuša d.o.o., Kukljica nisu objavili odluku o cijeni javne vodoopskrbe.

Državni ured za reviziju predlaže društvima Komunalac d.o.o., Biograd n/M, Komunalno društvo Dugi otok i Zverinac d.o.o., Sali i Sabuša d.o.o., Kukljica donijeti opće i tehničke uvjete isporuke vodnih usluga i zajedno s odlukama o cijeni javne vodoopskrbe na prikladan način učiniti dostupnim javnosti. Društvu Komunalno d.o.o., Gračac se predlaže donijeti i objaviti opće i tehničke uvjete isporuke vodnih usluga, a društvu Otok Ugljan d.o.o., Preko objaviti odluku o cijeni vodnih usluga u skladu s odredbama Zakona o vodama.

- 2.2. *Društvo Komunalac d.o.o., Biograd n/M u svom očitovanju navodi da su doneseni opći i tehnički uvjeti isporuke vodnih usluga, ali nisu objavljeni na propisani način. Društvo Sabuša d.o.o., Kukljica navodi da su doneseni opći i tehnički uvjeti isporuke vodnih usluga te da će ih zajedno s odlukom o cijeni javne vodoopskrbe objaviti na mrežnim stranicama općine Kukljica. Društvo Komunalno društvo Dugi otok i Zverinac d.o.o., Sali navodi da je u tijeku donošenje općih i tehničkih uvjeta isporuke vodnih usluga te da će ih zajedno s odlukom o cijeni javne vodoopskrbe objaviti na mrežnim stranicama općine Sali. Društvo Komunalno društvo d.o.o., Gračac je bilo isporučitelj vodnih usluga do veljače 2013. kada je otvoren stečajni postupak s likvidacijom. Na nacrt Izvješća o obavljenoj reviziji se očitovala općina Gračac koja je preuzela obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe. U svom očitovanju navodi da je za donošenje akata o osnivanju novog trgovačkog društva, ustanove ili povjeravanju poslova javne vodoopskrbe drugom javnom isporučitelju nadležno općinsko vijeće koje je konstituirano sredinom lipnja 2013. Nadalje, navodi da će kod osnivanja novog trgovačkog društva ili povjeravanja poslova drugom isporučitelju postupati prema prijedlozima Državnog ureda za reviziju. Društvo Otok Ugljan d.o.o., Preko navodi da će odluku o cijeni javne vodoopskrbe objaviti na mrežnim stranicama općine Preko.*

3. Cijene javne vodoopskrbe

- 3.1. Isporučitelji usluga vodoopskrbe su do travnja 2011. bili dužni uskladiti odluke o cijeni javne vodoopskrbe s odredbama Zakon o vodama i Uredbe o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva. Najniža cijena vodnih usluga sastoji se od fiksnog i varijabilnog dijela. Fiksni dio cijene vodnih usluga služi pokriću troškova koji ne ovise o količini isporučenih vodnih usluga (očitanje vodomjera, obrada podataka, dostava računa, servisiranje vodomjera, tekuće i investicijsko održavanje). Fiksni dio obračunava se mjesečno po korisniku. Varijabilni dio cijene ovisi o količini isporučenih vodnih usluga.

- Izračun najniže osnovne cijene javne vodoopskrbe

Cijena javne vodoopskrbe se izračunava na temelju odnosa planiranih usluga i planiranih godišnjih rashoda redovne djelatnosti. Odredbama Uredbe o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva je propisano formiranje tarife vodnih usluga prema planiranim troškovima. Udjel fiksnih rashoda u ukupnim rashodima kreće od 9,4% kod društva Vodovod i odvodnja d.o.o., Benkovac, do 35,0% kod društva Komunalno društvo Poveljana d.o.o., Poveljana. Na području Županije osam društava uz djelatnost javne vodoopskrbe obavlja i druge komunalne djelatnosti (odvoz i zbrinjavanje komunalnog otpada, pogrebne i prateće djelatnosti, uređenje i održavanje javnih površina, nerazvrstanih cesta, groblja, tržnica, prijevoz putnika i druge komunalne djelatnosti). Kriteriji za raspodjelu troškova za zaposlene, amortizaciju, usluge održavanja i materijalne troškove nisu utvrđeni prema pojedinim djelatnostima. Pri izračunu najniže osnovne cijene vode društava Vodovod d.o.o. Zadar, Komunalno društvo Pag d.o.o., Pag i Otok Ugljan d.o.o., Preko utvrđene su nepravilnosti kod manje planiranih godišnjih količina isporuke vode, a društava Vodovod i odvodnja d.o.o., Benkovac, Komunalno društvo Poveljana d.o.o., Poveljana i Sabuša d.o.o., Kukljica zbog više planiranih godišnjih količina isporuke vode. Isto tako, kod društava Otok Ugljan d.o.o., Preko i Komunalno društvo Poveljana d.o.o., Poveljana su utvrđene nepravilnosti zbog manje planiranog broja korisnika vodnih usluga, odnosno kod društva Vodovod d.o.o., Zadar zbog planiranog većeg broja korisnika.

Društva Komunalac d.o.o., Biograd n/M i Komunalno društvo Dugi otok i Zverinac d.o.o., Sali odluku o cijeni javne vodoopskrbe nisu uskladili sa zakonima i drugim propisima, odnosno odlukama nisu utvrdili najnižu osnovnu cijenu vodnih usluga koja se sastoji od fiksnog i varijabilnog dijela. Na području koje opskrbljuje društvo Komunalac d.o.o., Biograd n/M primjenjuje se odluka o cijeni vode iz 2003. Cijene su utvrđene za zimski i ljetni period. Cijena za domaćinstva u zimskom periodu iznosi 4,20 kn/m³, a u ljetnom 6,10 kn/m³. Cijena za gospodarstvo u zimskom periodu iznosi 9,00 kn/m³, a u ljetnom 10,00 kn/m³. Na području koje opskrbljuje Komunalno društvo Dugi otok i Zverinac d.o.o., Sali od veljače 2011. primjenjuje se odluka o cijeni javne vodoopskrbe kojom je osnovna cijena za domaćinstva utvrđena u iznosu 11,02 kn/m³, a za gospodarstvo 16,71 kn/m³.

Državni ured za reviziju nalaže društvima Komunalac d.o.o., Biograd n/M i Komunalno društvo Dugi otok i Zverinac d.o.o., Sali utvrditi najnižu osnovnu cijenu javne vodoopskrbe u skladu s odredbama Zakona o vodama i Uredbe o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva.

Državni ured za reviziju predlaže svim isporučiteljima vodnih usluga preispitati pravilnost raspodjele rashoda za zaposlene, amortizaciju, usluge održavanja i materijalne troškove, te udjel fiksnog dijela u ukupnoj cijeni vode. Društvima Vodovod d.o.o. Zadar, Otok Ugljan d.o.o., Preko, Vodovod i odvodnja d.o.o., Benkovac, Komunalno društvo Poveljana d.o.o., Poveljana i Sabuša d.o.o., Kukljica se predlaže realno planirati količine isporuke vode i utvrditi točan broj korisnika vodnih usluga, a društvu Komunalno društvo Pag d.o.o., Pag realno planirati količine isporuke vode.

- Dostavljanje odluka o cijeni javne vodoopskrbe

Sredstva za obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe osiguravaju se iz cijene vodne usluge. Visinu cijene određuje isporučitelj, uz prethodnu suglasnost jedinice lokalne samouprave. Odluka o cijeni vodnih usluga sadržava: vrstu vodne usluge, visinu cijene (tarifu), način obračuna i plaćanja usluge i iskaz javnih davanja koja se obračunavaju i naplaćuju uz cijenu usluge. U skladu sa smjernicama Strategije upravljanja vodama i odredbama Zakona o vodama, a radi osiguranja zakonitosti u području određivanja cijene vodnih usluga osnovano je Vijeće za vodne usluge.

Društva Komunalac d.o.o., Biograd n/M i Komunalno društvo Dugi otok i Zverinac d.o.o., Sali Vijeću za vodne usluge nisu dostavili odluku o cijeni javne vodoopskrbe. Uz odluku o cijeni vodnih usluga bilo je potrebno dostaviti propisanu dokumentaciju iz koje je vidljivo da je poštivana procedura donošenja odluke. Uz cjenik vodnih usluga koji je bio na snazi do stupanja na snagu nove odluke i odluku gradskog ili općinskog vijeća o naknadi za razvoj, dostavlja se prethodna suglasnost gradonačelnika ili načelnika za donošenje odluke, te popunjeni obrasci A i B (izračun najniže osnovne cijene vodnih usluga i vrsti troškova koje pokriva i ponderirani iznos po pojedinim kategorijama korisnika).

Državni ured za reviziju nalaže društvima Komunalac d.o.o., Biograd n/M i Komunalno društvo Dugi otok i Zverinac d.o.o., Sali dostaviti odluku o cijeni vode s propisanom dokumentacijom Vijeću za vodne usluge u skladu s odredbama Zakona o vodama.

- Ispostavljanje računa socijalno ugroženim građanima

Odredbama Zakona o vodama i Uredbe o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva, propisano je donošenje odluke o cijeni koju plaćaju socijalno ugroženi građani za količinu isporučene vode nužne za osnovne potrebe kućanstva. Cijena koju plaćaju socijalno ugroženi građani ne može se utvrditi u visini većoj od 60,0% od osnovne cijene vodne usluge. Društva Otok Ugljan d.o.o., Preko i Sabuša d.o.o., Kukljica u odlukama o cijenama javne vodoopskrbe nisu utvrdili cijene za socijalno ugrožene građane.

Društva Vodovod d.o.o., Zadar, Vodovod i odvodnja d.o.o., Benkovac, Komunalno društvo Pag d.o.o., Pag, Komunalno Gračac d.o.o., Gračac i Komunalno društvo Poveljana d.o.o., Poveljana su utvrdila varijabilni dio cijene vode koju plaćaju socijalno ugroženi građani u rasponu od 2,48 kn/m³ do 5,10 kn/m³. Cijena fiksnog dijela za socijalno ugrožene građane nije umanjena i istovjetna je cijeni za domaćinstva, a utvrđena je u rasponu od 13,38 kn mjesečno do 26,06 kn mjesečno. Društva ne ispostavljaju račune s povlaštenom cijenom nego se korisnicima, bez obzira na status socijalno ugroženih građana, voda obračunava u punom iznosu.

Pojedine jedinice lokalne samouprave (grad Zadar, općine Galovac, Kali, Ražanac i Sukošan) su donijele odluke o količinama vode nužnim za osnovne potrebe kućanstva i društvu Vodovod d.o.o., Zadar dostavile popis osoba koje imaju status socijalno ugroženih građana, dok druge jedinice lokalne samouprave takve odluke nisu donijele. Za korisnike s područja grada Zadra, prema važećem Pravilniku o subvenciji dijela troškova stanovanja, pravo na subvenciju imaju korisnici tzv. pomoći za uzdržavanje.

Korisnici račune za vodu dostavljaju Upravnom odjelu za socijalnu skrb koji društvu podmiruje utrošak vode socijalno ugroženih građana u iznosu 40,00 kn za samca uvećano za 10,00 kn za svakog člana domaćinstva.

Državni ured za reviziju nalaže društvima Otok Ugljan d.o.o., Preko i Sabuša d.o.o., Kukljica uskladiti odluku o cijeni javne vodoopskrbe s odredbama Zakona o vodama u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje cijene za socijalno ugrožene građane. Društvima Vodovod d.o.o., Zadar, Vodovod i odvodnja d.o.o., Benkovac, Komunalno društvo Pag d.o.o., Pag, Komunalno Gračac d.o.o., Gračac i Komunalno društvo Poveljana d.o.o., Poveljana se predlaže pribaviti popis socijalno ugroženih građana od lokalnih jedinica te ispostaviti račune svim korisnicima socijalne skrbi prema cijenama utvrđenim odlukama.

- Isporuca vode drugim isporučiteljima

Obveza utvrđivanja cijene vode prema drugim isporučiteljima propisana je odredbom članka 208. Zakona o vodama. Društvo Vodovod d.o.o., Zadar je zaključilo ugovore o isporuci vode s društvima Komunalac d.o.o., Biograd n/M, Vodovod i odvodnja d.o.o., Benkovac, Otok Ugljan d.o.o., Preko, Komunalno društvo Dugi otok i Zverinac d.o.o., Sali i Sabuša d.o.o., Kukljica.

Ugovori s društvima Komunalac d.o.o., Biograd n/M i Vodovod i odvodnja d.o.o., Benkovac su zaključeni u travnju 2010. Cijene vode su utvrđene na temelju posebnih izračuna (pripadajući dio rashoda i planirane količine isporučene vode), a cijene su utvrđene u iznosu 1,64 kn/m³, za društvo iz Komunalac d.o.o., Biograd n/M, odnosno u iznosu 1,20 kn/m³, za društvo Vodovod i odvodnja d.o.o., Benkovac. Računi se ispostavljaju mjesečno. U 2012. ovim društvima je isporučeno 1 648 290 m³ vode, za što je ostvareno 2.446.784,00 kn prihoda.

Ugovori s društvima Otok Ugljan d.o.o., Preko i Komunalno društvo Dugi otok i Zverinac d.o.o., Sali su zaključeni 2000., odnosno 2004. Cijene javne vodoopskrbe nisu utvrđene na temelju izračuna (pripadajući dio rashoda i planirane količine isporučene vode) nego su ugovorene u iznosu cijene vode za domaćinstva i umanjene za manipulativne troškove od 20,0% isporučene količine vode. Od kolovoza 2009. voda se ovim društvima obračunava po cijeni 3,57 kn/m³. Računi se ispostavljaju mjesečno, a sadrže isporučene količine vode i obračun naknada za korištenje i zaštitu voda te naknade za razvoj. U 2012. ovim društvima je isporučeno 340 200 m³ vode za što je obračunano 1.117.828,00 kn.

Ugovor s društvom Sabuša d.o.o., Kukljica je zaključen u listopadu 2008. U skladu s ugovorom, obračun isporučene vode obavlja se mjesečno po cijeni za domaćinstva koja vrijedi u vrijeme isporuke vode. Računi sadrže fiksni dio cijene u iznosu 19,89 kn, umanjeno do 3 m³ mjesečno, isporučene količine vode po cijeni 4,46 kn/m³ i obračun naknada za korištenje i zaštitu voda te naknade za razvoj. U 2012. je društvu isporučeno 101 710 m³ vode za što je obračunano 453.865,00 kn.

Društvo Komunalno društvo Pag d.o.o., Pag je do 2012. pružalo usluge javne vodoopskrbe na području grada Paga i općine Kolan. U prosincu 2011. općinsko vijeće općine Kolan donijelo je odluku da se djelatnost javne vodoopskrbe za područje općine Kolan povjerava Komunalnom društvu Kolan d.o.o., Kolan. Ugovor o isporuci vode zaključen je u travnju 2012.

Cijena javne vodoopskrbe nije utvrđena na temelju izračuna (pripadajući dio rashoda i planirane količine isporučene vode) nego je ugovorena u iznosu 3,61 kn/m³. Računi se ispostavljaju mjesečno. U 2012. je društvu isporučeno 203 373 m³ vode za što je obračunano 734.176,00 kn.

Prema odredbama Zakona o vodama isporučitelj koji isporučuje vodu drugim isporučiteljima ne može odrediti cijenu vode u iznosu većem od prosječne cijene vodne usluge koja je primjenjuje na korisnike na njegovom vodoopskrbnom području. Cijena se može uvećati za razuman trošak provoda vode kroz građevine javne vodoopskrbe, a ako takvih korisnika nema cijena vode se određuje prema načelima punog povrata troškova kako je utvrđeno zakonom kojim se uređuje financiranje vodnog gospodarstva, socijalne prihvatljivosti cijene i zaštite od monopola.

Prosječna cijena prema kojoj je društvo Vodovod d.o.o., Zadar vodu isporučivalo drugim isporučiteljima iznosila je 2,36 kn/m³, a društvo Komunalno društvo Pag d.o.o., Pag 3,61 kn/m³, što je za 2,3 puta manje od prosječne cijene vode na području koje društva opskrbljuju vodom.

U skladu s odredbama članka 4. Uredbe o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva, cijena vodnih usluga mora osigurati povrat troškova zahvaćanja vode, pogona i održavanja komunalnih vodnih građevina te isporuku vodnih usluga (materijalne troškove, troškove usluga, naknade za koncesiju ako je isporučitelj koncesionar, troškove za zaposlene, financijske rashode i troškove vrijednosnog usklađivanja kratkotrajne imovine u visini 5,0% ukupnog prihoda ostvarenog obavljanjem djelatnosti).

Državni ured za reviziju predlaže društvima Vodovod d.o.o., Zadar i Komunalno društvo Pag d.o.o., Pag preispitati odluke o cijenama vode za druge isporučitelje, te utvrditi cijene na temelju izračuna pripadajućih rashoda i planiranih količina isporučene vode u skladu s odredbama Zakona o vodama i Uredbe o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva.

- Odnos cijene javne vodoopskrbe za domaćinstvo u odnosu na gospodarstvo

Znatne su razlike između cijene vodnih usluga raznih korisnika kojima pojedini isporučitelji pružaju usluge javne vodoopskrbe na području Županije. Okvirna direktiva Europske unije o vodama obvezuje zemlje članice na poštivanje načela povrata rashoda od vodnih usluga, uključujući i rashode zaštite okoliša i resursa, te odgovarajući doprinos raznih korisnika povratu rashoda od vodnih usluga, podijeljenih najmanje na industriju, domaćinstvo i poljoprivredu prema načelu zagađivač plaća.

Cijena vode za gospodarstvo na razini Županije je viša u odnosu na domaćinstvo prosječno za 54,2%, dok je udjel gospodarstva 23,3% u ukupnoj potrošnji vode. Prosječni fiksni dio cijene vode po m³ za gospodarstvo iznosi 30,50 kn, a varijabilni dio 11,01 kn/m³, a za domaćinstva prosječni fiksni dio cijene iznosi 21,35 kn mjesečno, a varijabilni 7,08 kn/m³. Jedino je kod društva Vodovod i odvodnja d.o.o., Benkovac fiksni dio cijene jednak za domaćinstva i gospodarstvo i iznosi 22,36 kn mjesečno. Kod društava Vodovod d.o.o., Zadar, Komunalno društvo Pag d.o.o., Pag, Otok Ugljan d.o.o., Preko, Komunalno d.o.o., Gračac, Komunalno društvo Poveljana d.o.o., Poveljana i Sabuša d.o.o., Kukljica cijene vode za gospodarstvo su od 33,0% do 64,0% više nego za domaćinstva.

Radi otklanjanja utjecaja fiksnog dijela cijene javne vodoopskrbe koji se plaća mjesečno u apsolutnom iznosu neovisno o potrošnji vode, odnos cijena javne vodoopskrbe pojedinih isporučitelja je uspoređivan za potrošnju 20 m³ vode. Najvišu cijenu plaćaju gospodarski subjekti na otocima kojima navedenu količinu vode isporučuju društva Otok Ugljan d.o.o., Preko (360,00 kn), Komunalno društvo Dugi otok i Zverinac d.o.o., Sali (334,20 kn) i Sabuša d.o.o., Kukljica (287,00 kn), te subjekti na području posebne državne skrbi kojima vodu isporučuje društvo Vodovod i odvodnja d.o.o., Benkovac (291,00 kn).

Državni ured za reviziju predlaže društvima Vodovod d.o.o., Zadar, Komunalno društvo Pag d.o.o., Pag, Otok Ugljan d.o.o., Preko, Komunalno d.o.o., Gračac, Komunalno društvo Poveljana d.o.o., Poveljana i Sabuša d.o.o., Kukljica preispitati odnos cijena za gospodarstvo i domaćinstva.

- 3.2. *Društvo Komunalac d.o.o., Biograd n/M navodi da je u tijeku postupak pribavljanja prethodnih suglasnosti za cijene vodnih usluga usklađenih s odredbama Zakona o vodama. Društvo Komunalno društvo Dugi otok i Zverinac d.o.o., Sali u svom očitovanju navodi da je u tijeku izračun najniže osnovne cijene javne vodoopskrbe. Društvo Vodovod d.o.o. Zadar, navodi da su kod planiranja godišnjih količina isporuke vode koristili podatke o količinama prodane vode u prethodnoj godini umanjene za količine koje su isporučene drugim isporučiteljima, a u planiranju broja korisnika korištene su evidencije društva. Prema prijedlogu Državnog ureda za reviziju preispitat će pravilnost raspodjele rashoda za zaposlene, amortizaciju, usluge održavanja i materijalne troškove, te udjela fiksnog dijela u ukupnoj cijeni vode. Društvo Vodovod i odvodnja d.o.o., Benkovac u svom očitovanju navodi da su u trenutku izračuna cijene planirali veću potrošnju jer su očekivali priključenje novih korisnika u naseljima u kojima je omogućena vodoopskrba i poslovnoj zoni. Društvo Sabuša d.o.o., Kukljica u svom očitovanju navodi da je u postupku preispitivanja pravilnosti raspodjele rashoda za zaposlene, amortizaciju, usluge održavanja i materijalne troškove te realnog planiranja količina isporučene vode i utvrđivanja točnog broja korisnika. Društvo Komunalno društvo Pag d.o.o., Pag navodi da nije moguće realno planirati količine isporuke vode jer nisu doneseni svi provedbeni planovi te zbog sezonskih odstupanja u potrošnji vode. Društva Komunalac d.o.o., Biograd n/M i Komunalno društvo Dugi otok i Zverinac d.o.o., Sali navode da je u tijeku postupak izračuna cijene vodne usluge te će s propisanom dokumentacijom biti dostavljen Vijeću za vodne usluge. Društvo Sabuša d.o.o., Kukljica navodi da na području općine Kukljica nema socijalno ugroženih građana. Društvo Vodovod d.o.o., Zadar u svom očitovanju navodi da 98,0% socijalno ugroženih građana čine potrošači na području grada Zadra. Također, navodi da će račune socijalno ugroženim građanima ispostavljati prema prijedlogu Državnog ureda za reviziju. Društva Vodovod i odvodnja d.o.o., Benkovac i Komunalno društvo Pag d.o.o., Pag u svojim očitovanjima navode da su od jedinica lokalne samouprave zatražili popise socijalno ugroženih građana ali popisi im nisu dostavljeni. Društva Vodovod d.o.o., Zadar i Komunalno društvo Pag d.o.o., Pag prihvaćaju nalaz i navode da će cijene za druge isporučitelje utvrditi na temelju izračuna pripadajućih rashoda i planiranih količina isporučene vode. Društva Otok Ugljan d.o.o., Preko i Sabuša d.o.o., Kukljica navode da su preispitala odnos cijena za gospodarstvo i domaćinstva, a društvo Komunalno društvo Pag d.o.o., Pag navodi da je namjera društva izjednačavanje cijena u cilju jedinstvene ekonomski opravdane cijene.*

4. Gubici vode

4.1. Gubici su razlika između zahvaćene i isporučene količine vode, odnosno voda koja ne stigne do krajnjeg korisnika vodnih usluga. Tijekom 2012. prosječno je mjesečno zahvaćeno 3 146 077 m³ vode, isporučeno je 1 057 911 m³, a gubici u vodovodnoj mreži prosječno mjesečno iznose 1 908 166 m³ ili 60,6% ukupno zahvaćene vode. Na 5 m³ zahvaćene vode se do krajnjeg korisnika prosječno izgubi 3 m³ vode, odnosno na 1 km dužine vodovodne mreže godišnje 13 512 m³. Razlike među isporučiteljima su značajne. Na području Županije gubici se kreću od 2,5% do 65,6% zahvaćene vode. Najveći isporučitelj vode na području Županije (82,0% ukupno isporučene vode) društvo Vodovod d.o.o., Zadar ima i najveće gubitke vode koji iznose 65,6%. Društvo upravlja vodoopskrbnim sustavom koji se prostire na oko 215 250 ha površine, a čija gradnja je započela prije više od 100 godina. Vodom opskrbljuje oko 123 000 stanovnika uz 49 000 priključaka. U svom sastavu ima 45 crpnih i precrpnih stanica, 75 vodospremnika i prekidnih komora te oko 950 km cjevovoda i 210 km priključnih vodova. U sustavu su dovodni i spojni vodoopskrbni cjevovodi i mjesne vodovodne mreže naselja na kopnenom dijelu Županije, vodomjeri na Dugom otoku i otoku Ugljanu, te cisterne i vodospreme na otocima koji administrativno pripadaju gradu Zadru kojima se distribucija vode obavlja putem brodova vodonosaca. Društvo poduzima mjere (ugradnja mjerne opreme, praćenje malih noćnih protoka, lociranje kvarova i njihovo otklanjanje, rekonstrukcija postojeće mreže, sanacija otočnih cisterni) da smanji gubitke vode i poveća ekonomičnost poslovanja. U 2012. je izgrađeno 2,7 km nove mreže, izmijenjeno 4,7 km zastarjelih cjevovoda i ugrađeno 819 novih priključaka. U studenome 2012. je zaključen okvirni sporazum za nabavu i ugradnju sustava za upravljanje gubicima vode. Cjelokupan nadzor gubitaka i sve baze podataka trebaju biti sastavni dio tehničkog informacijskog sustava. Sustav je osnova za evidenciju vodoopskrbne mreže i mjerača protoka, tlaka, zatvorenih zasuna i ostale opreme, lokaciju potrošnje, evidenciju kvarova na cjevovodima i opremi, te traženje lokacije curenja. Vrijednost ugovorene opreme je 3.677.344,00 kn.

Kod društava Vodovod i odvodnja d.o.o., Benkovac gubici vode iznose 63,3%, Komunalac d.o.o., Biograd n/M 47,9%, a društva Sabuša d.o.o., Kukljica 46,3%. Gubici kod drugih društava su znatno manji i kreću se od 2,5% u društvu Komunalac d.o.o., Gračac do 31,0% u društvu Komunalno društvo Dugi otok i Zverinac d.o.o., Sali. Prema pisanim obrazloženjima odgovornih osoba (Vodovod d.o.o., Zadar, Vodovod i odvodnja d.o.o., Benkovac, Komunalno društvo Dugi otok i Zverinac d.o.o., Sali) gubici u vodovodnoj mreži su posljedica dužine mreže, starosti cjevovoda, zastarjele tehnologije, te dotrajalosti vodosprema i lokalnih cisterni na otocima. Poseban problem je ilegalno crpljenje s vodovodnih ispusta i hidranata osobito u ljetnim mjesecima u naseljima s velikim poljoprivrednim površinama, odnosno turističkim zonama.

Odredbama članka 34. Zakona o vatrogastvu (Narodne novine 139/04 – pročišćeni tekst, 174/04, 38/09 i 80/10) vatrogasna postrojba u obavljanju vatrogasne intervencije, između ostaloga, ima ovlasti koristiti vodu iz svih izvora, bez obzira kome pripadaju, bez plaćanja naknade kao i djelomično ili potpuno ograničiti dovod vode potrošačima u zoni pojave požara ili čitavom naselju, radi osiguranja potrebne količine vode za gašenje požara. Društva ne evidentiraju količine vode koja se koristi u obavljanju vatrogasnih intervencija i te količine su uključene u iznos gubitaka u mreži.

Prema Strategiji upravljanja vodama potrebno je smanjiti gubitke vode iz javnih vodoopskrbnih sustava na prihvatljive vrijednosti u rasponu od 15,0 do 20,0%. Time će se dobiti znatne dodatne količine vode i smanjit će se potrebe za novim količinama i izvoristima vode, odnosno utjecat će se na racionalnost korištenja vodnih resursa. Isto tako, racionalizirat će se i količine prerađene vode, koje zbog sadašnjih gubitaka samo dijelom dolaze do potrošača. Od 2015. naknada za korištenje voda obračunavat će se po m³ zahvaćene vode i bit će uključena u izračun cijene vode. Krajnji potrošač će plaćati navedenu naknadu i za onaj dio vode koji mu neće biti isporučen. Stoga je važno gubitke vode svesti u prihvatljive okvire.

Državni ured za reviziju predlaže društvima Vodovod d.o.o., Zadar, Vodovod i odvodnja d.o.o., Benkovac, Komunalac d.o.o., Biograd n/M, Sabuša d.o.o., Kukljica i Komunalno društvo Dugi otok i Zverinac d.o.o., Sali i nadalje poduzimati mjere za smanjenje gubitaka vode.

4.2. *Društvo Vodovod d.o.o., Zadar navodi da će i dalje poduzimati mjere za smanjenje gubitaka u vodoopskrbnoj mreži u skladu s financijskim mogućnostima. Obrazlaže da se količine vode utrošene za obavljanje vatrogasnih intervencija evidentiraju prema prijavama vatrogasnih društava. Društvo Vodovod i odvodnja d.o.o., Benkovac prihvaća nalaz i navodi da tijekom 2013. planira uvesti nadzorno – upravljački sustav koji će olakšati kontrolu nad sustavom i smanjiti gubitke. Društvo Sabuša d.o.o., Kukljica navodi da se poduzimaju mjere radi smanjenja gubitaka vode do krajnjih korisnika.*

5. Prihodi i rashodi djelatnosti javne vodoopskrbe

5.1. Prema podacima iz računa dobiti i gubitka za 2012. ukupni prihodi društava koja obavljaju djelatnosti javne vodoopskrbe na području Županije su ostvareni u iznosu 139.661.504,00 kn, rashodi u iznosu 141.547.019,00 kn te je iskazan gubitak u iznosu 1.885.515,00 kn. Većina društava je ostvarila gubitak, osim društava Vodovod d.o.o., Zadar i Komunalno društvo Poveljana d.o.o., Poveljana. Prihodi od djelatnosti javne vodoopskrbe ostvareni su u iznosu 78.653.129,00 kn. Vrijednosno najznačajnije prihode, u iznosu 48.488.997,00 kn ili 61,6% ukupnih prihoda od vode, ostvarilo je društvo Vodovod d.o.o., Zadar. Prihodi se ostvaruju od vode prodane korisnicima na području tri grada i 16 općina i drugim isporučiteljima. U 2012. je društvo korisnicima isporučilo 10 428 496 m³ vode, od čega jedinicama lokalne samouprave 8 338 293 m³, za što je ostvaren prihod u iznosu 43.510.957,00 kn, a društvima s kojima su zaključeni ugovori o isporuci vode isporučeno 2 090 203 m³ vode i ostvaren prihod u iznosu 4.938.040,00 kn. Na temelju ugovora s Ministarstvom regionalnog razvoja i fondova Europske unije i isporuke vode kućanstvima na otocima koji su u sastavu grada Zadra, a koja nisu spojena na vodoopskrbni sustav ostvareni su prihodi od subvencije u iznosu 2.514.172,00 kn.

Društvo Vodovod d.o.o., Zadar je zaključilo pet ugovora o isporuci vode drugim isporučiteljima (Komunalac d.o.o., Biograd n/M, Vodovod i odvodnja d.o.o., Benkovac, Otok Ugljan d.o.o., Preko, Komunalno društvo Dugi otok i Zverinac d.o.o., Sali i Sabuša d.o.o., Kukljica). U razdoblju od 2010. do konca 2012. društvima Komunalac d.o.o., Biograd n/M i Vodovod i odvodnja d.o.o., Benkovac je isporučeno 3 572 046 m³ vode za što je obračunano 5.868.354,00 kn, odnosno prosječna cijena je iznosila 1,64 kn/m³.

Društvima Otok Ugljan d.o.o., Preko i Komunalno društvo Dugi otok i Zverinac d.o.o., Sali, je isporučeno 870 809 m³ vode, za što je obračunano 3.108.788,00 kn, a prosječna cijena je iznosila 3,57 kn/m³. Društvu Sabuša d.o.o., Kukljica je za razdoblje od 2010. do 2012. isporučeno 282 310 m³ vode i po cijeni za domaćinstva (4,46 kn/m³) obračunano 1.259.420,00 kn prihoda. Uz projekciju isporuke navedene vode za razdoblje od 2010. do 2012. izravno kupcima na području ovih društava, prema važećem cjeniku (varijabilni dio cijene) i ostvarenim omjerima količinske potrošnje (67,0% domaćinstva, 33,0% gospodarstvo) prihod društva Vodovod d.o.o., Zadar bio bi veći za 13.333.868,00 kn.

Društvo Komunalno društvo Pag d.o.o., Pag je do konca 2011. isporučivalo vodu korisnicima na području grada Paga i općine Kolan. Početkom 2012. isporuku vode iz vodoopskrbnog sustava otočnog vodovoda za naselja Kolan, Mandre i Kolanjski Gajac je preuzelo društvo Komunalno društvo Kolan d.o.o., Kolan. Odluku o ustupanju obavljanja usluge javne vodoopskrbe ovom društvu donijelo je Općinsko vijeće općine Kolan u prosincu 2011. Društva su u travnju 2012. zaključila ugovor o prodaji vode kojim je cijena vode, koju je preuzelo društvo Komunalno društvo Kolan d.o.o., Kolan, utvrđena u iznosu 3,61 kn/m³. Prema ispostavljenim računima, tijekom 2012. ovom društvu je isporučeno 203 373 m³ vode, za što je obračunano 734.176,00 kn. Društvo Komunalno društvo Pag d.o.o., Pag je tijekom 2012., zbog obračuna prodane vode po cijenama nižim od najniže osnovne cijene ostvarilo prihode za 766.666,00 kn manje od mogućih. Također, kupcima nije obračunavan fiksni dio najniže osnovne cijene, a na području naselja Kolan i Mandre se nalazi 1 136 priključaka. Prema važećem cjeniku i ostvarenim omjerima količinske potrošnje (95,0% domaćinstva, 5,0% gospodarstvo), prihod Komunalnog društva Pag d.o.o., Pag na ime fiksnog dijela, bio bi veći za 243.734,00 kn ili ukupno za 1.020.221,00 kn.

Prema odredbi članka 197. stavak 5. Zakona o vodama cijene vodnih usluga se određuju prema načelima punoga povrata troškova kako je utvrđeno zakonom kojim se uređuje financiranje vodnog gospodarstva, socijalne prihvatljivosti cijene vode i zaštite od monopola.

Državni ured za reviziju predlaže poslovne odnose društava Vodovod d.o.o., Zadar i Komunalno društvo Pag d.o.o., Pag s društvima Komunalac d.o.o., Biograd n/M, Vodovod i odvodnja d.o.o., Benkovac, Otok Ugljan d.o.o., Preko, Komunalno društvo Dugi otok i Zverinac d.o.o., Sali, Sabuša d.o.o., Kukljica i Komunalno društvo Kolan d.o.o., Kolan uskladiti s odredbama Zakona o vodama.

- Potraživanja

Koncem 2012. potraživanja društava od kupaca za prodanu vodu iznose 116.074.959,00 kn. Vrijednosno značajnija, u iznosu 106.718.141,00 kn ili 92,0% potraživanja, čine potraživanja društava Vodovod d.o.o., Zadar i Komunalac d.o.o., Biograd n/M.

Koncem 2012. potraživanja društva Vodovod d.o.o., Zadar za isporučenu vodu i usluge iznose 65.307.152,00 kn. Na potraživanja od drugih isporučitelja (Komunalac d.o.o., Biograd n/M, Vodovod i odvodnja d.o.o., Benkovac, Otok Ugljan d.o.o., Preko, Komunalno društvo Dugi otok i Zverinac d.o.o., Sali, Sabuša d.o.o., Kukljica) odnosi se 18.708.017,00 kn. U cilju naplate dospjelih potraživanja dužnicima se šalju opomene i opomene pred obustavu vode, a u slučajevima dužeg neplaćanja ispostavljaju se radni nalozi u svrhu obustave isporuke vode.

Za kašnjenje u plaćanju obračunavaju se zatezne kamate. Od ukupnih potraživanja dospjelo je 58.982.511,00 kn. Na potraživanja starosti do jedne godine odnosi se 20.144.883,00 kn, a na potraživanja starija od jedne godine 38.837.628,00 kn. Do konca 2012. utuženo je 22.778.733,00 kn spornih potraživanja, a 813.271,00 kn je prijavljeno u stečajnu masu. Vrijednosno najznačajnija utužena potraživanja u iznosu 9.435.554,00 kn čine potraživanja od društva Vodovod i odvodnja d.o.o., Benkovac za naplatu potraživanja za vodu isporučenu u razdoblju od 1996. do konca 2001. Sudski postupak je pokrenut tijekom 1999. U studenome 2008. je donesena presuda na koju se društvo Vodovod i odvodnja d.o.o., Benkovac žalilo i taj postupak je u tijeku. Do konca travnja 2013. je naplaćeno 6.256.026,00 kn dospjelih potraživanja i 1.068.399,00 kn spornih potraživanja.

Ukupna potraživanja od prodane vode društva Komunalac d.o.o., Biograd n/M na koncu 2012. iznose 41.410.989,00 kn, što je 3,8 puta više od prihoda ostvarenih prodajom vode. Na potraživanja starosti do jedne godine odnosi se 7.660.113,00 kn, a 33.750.876,00 kn na potraživanja stara dvije i više godina. Na zakašnjela plaćanja obračunavaju se kamate, a za neplaćanje su kupcima upućene opomene.

Pozornost treba posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine 35/05, 41/08 i 125/11), zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati mjere za sprječavanje zastare potraživanja u skladu s odredbama Zakona o obveznim odnosima, te mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda.

- 5.2. *Društva Vodovod d.o.o., Zadar i Komunalno društvo Pag d.o.o., Pag navode da će postupiti prema prijedlogu Državnog ureda za reviziju. Sva društva prihvaćaju nalaz Državnog ureda za reviziju i navode da će i nadalje poduzimati mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i sprječavanje zastare potraživanja.*

VI. OCJENA EKONOMSKE OPRAVDANOSTI RAZLIKA U CIJENI JAVNE VODOOPSKRBE

Isporučitelji usluga javne vodoopskrbe su odgovorni za utvrđivanje cijena javne vodoopskrbe u skladu sa zakonima i drugim propisima.

Državni ured za reviziju ocjenjuje da razlike u cijeni javne vodoopskrbe na području Zadarske županije za 2012. nisu dovoljno ekonomski opravdane. Revizijom je utvrđeno da su isporučitelji pri određivanju cijena javne vodoopskrbe planirali manje, odnosno veće količine isporuke vode, nisu utvrdili točan broj korisnika vodnih usluga, rashode za zaposlene, amortizaciju, usluge održavanja i materijalne troškove nisu pravilno raspodijelili prema djelatnostima, cijene vode za gospodarstvo su dvostruko više u odnosu na domaćinstva, te su značajni gubici vode u vodoopskrbnoj mreži. Zbog navedenog se predlaže:

- poduzeti mjere za objedinjavanje sustava javne vodoopskrbe na području Županije kako je predviđeno Strategijom upravljanja vodama Republike Hrvatske (sva društva),
- donijeti opće i tehničke uvjete isporuke vodnih usluga i zajedno s odlukama o cijeni vodnih usluga na prikladan način učiniti dostupnim javnosti (Komunalac d.o.o., Biograd n/M, Komunalno društvo Dugi otok i Zverinac d.o.o., Sali, Sabuša d.o.o., Kukljica), donijeti i objaviti opće i tehničke uvjete isporuke vodnih usluga (Komunalno d.o.o., Gračac), te objaviti odluku o cijeni vodnih usluga (Otok Ugljan d.o.o., Preko),
- preispitati pravilnost raspodjele rashoda za zaposlene, amortizaciju, usluge održavanja i materijalne troškove, te udjel fiksnog dijela u ukupnoj cijeni javne vodoopskrbe (sva društva), realno planirati količine isporuke vode i utvrditi točan broj korisnika vodnih usluga (Vodovod d.o.o. Zadar, Otok Ugljan d.o.o., Preko, Vodovod i odvodnja d.o.o., Benkovac, Komunalno društvo Poveljana d.o.o., Poveljana, Sabuša d.o.o., Kukljica), te realno planirati količine isporuke vode (Komunalno društvo Pag d.o.o., Pag),
- utvrditi najnižu osnovnu cijenu javne vodoopskrbe (Komunalac d.o.o., Biograd n/M, Komunalno društvo Dugi otok i Zverinac d.o.o., Sali),
- dostaviti odluku o cijeni javne vodoopskrbe s propisanom dokumentacijom Vijeću za vodne usluge (Komunalac d.o.o., Biograd n/M, Komunalno društvo Poveljana d.o.o., Poveljana, Komunalno društvo Dugi otok i Zverinac d.o.o., Sali),
- uskladiti odluku o cijeni javne vodoopskrbe s odredbama Zakona o vodama u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje cijene za socijalno ugrožene građane (Otok Ugljan d.o.o., Preko, Sabuša d.o.o., Kukljica), pribaviti popis socijalno ugroženih građana od lokalnih jedinica te ispostaviti račune svim korisnicima socijalne skrbi prema cijenama utvrđenim odlukama (Vodovod d.o.o., Zadar, Vodovod i odvodnja d.o.o., Benkovac, Komunalno društvo Pag d.o.o., Pag, Komunalno Gračac d.o.o., Gračac, Komunalno društvo Poveljana d.o.o., Poveljana),
- preispitati odluke o cijenama javne vodoopskrbe za druge isporučitelje, te utvrditi cijene na temelju izračuna pripadajućih rashoda i planiranih količina isporučene vode (Vodovod d.o.o., Zadar, Komunalno društvo Pag d.o.o., Pag),

- preispitati odnos cijena za gospodarstvo i domaćinstva (Vodovod d.o.o., Zadar, Komunalno društvo Pag d.o.o., Pag, Otok Ugljan d.o.o., Preko, Komunalno d.o.o., Gračac, Komunalno društvo Povljana d.o.o., Povljana, Sabuša d.o.o., Kukljica),
- poduzimati mjere za smanjenje gubitaka vode do krajnjih korisnika (Vodovod d.o.o., Zadar, Vodovod i odvodnja d.o.o., Benkovac, Komunalac d.o.o., Biograd n/M, Sabuša d.o.o., Kukljica, Komunalno društvo Dugi otok i Zverinac d.o.o., Sali),
- utvrditi cijene javne vodoopskrbe o isporuci vode drugim isporučiteljima prema načelima punoga povrata troškova (Vodovod d.o.o., Zadar, Komunalno društvo Pag d.o.o., Pag),
- poduzimati mjere za sprječavanje zastare potraživanja, te mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda (sva društva).

Državni ured za reviziju ocjenjuje da bi provedba navedenih preporuka pridonijela većoj usklađenosti načina utvrđivanja cijena sa zakonima i drugim propisima. Također, cilj danih preporuka je otklanjanje slabosti i nepravilnosti, te smanjenje razlike u cijeni javne vodoopskrbe, odnosno povećanje ekonomske opravdanosti razlika u cijeni javne vodoopskrbe na području Zadarske županije.